

Utvalg:	Infrastrukturutvalget	Dato: 07.06.16
IU-sak: 7/16		

HANDLINGSPLAN FOR INFRASTRUKTUR

Henvising til bakgrunnsdokumenter

- Styresak - 05/2016 Universitetet i Bergens strategi 2016 - 2022, "Hav, Liv, Samfunn". Plan for oppfølging.
- Styresak - 30/16 Universitetet i Bergens strategi 2016 -2022, «Hav, Liv, Samfunn». Plan for arbeid med oppfølging
- IU-sak 2/2016

Saken gjelder

Universitetsstyret vedtok i forrige møte en plan og oversikt over oppfølging av Universitetets strategi (Styresak 30/16). I henhold til planen skal det ferdigstilles en «Handlingsplan for universitetets infrastruktur» i løpet av 2018. Planen skal implementeres i løpet av perioden 2018 – 2022 (Vedlegg 1).

Rektoratet vil i begynnelsen av 2017 sette ned en arbeidsgruppe med mandat til å levere et ferdig utkast til handlingsplan for behandling i universitetsstyret i november 2017. Gruppen vil motta innspill fra infrastrukturutvalget i prosessen, blant annet til hvilke dokument som bør inngå som grunnlagsdokument ved utarbeidelse av planen.

De nye handlingsplanene for oppfølging av Strategi 2016-2022 skal ha et felles format og tydelig kommunisere tiltak som skal implementeres (Styresak 05/2016). Vedtatt handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022 (styresak 31/16) vedlegges til informasjon om format (Vedlegg 2).

Saksfremstilling:

IUs kartlegging av infrastruktur viser at UiB har et stort spekter av forsknings og undervisningsinfrastruktur. Forskningsinfrastrukturen representerer en viktig innsatsfaktor både for å oppnå kvalitet i forskning, men også i forskningsmiljøenes evne til å oppnå eksternfinansiering og i rekrutteringen av fremragende forskere. Det er i varierende grad etablert langsiktige planer for etablering, drift og oppgradering av større infrastruktur ved institutter og fakulteter. Det samme gjelder på institusjonsnivå, der det i disse dager bl.a. diskuteres hvordan denne type behov kan tilpasses kommende prosesser rundt langtidsbudsjettering.

IUs kartlegging viser videre at flertallet av infrastrukturene ved UiB i dag finansierer drift over UiBs grunnbevilgning, og at de aller fleste av disse oppgir at det er instituttnivået som finansierer driften. For de større forskningsinfrastrukturer er finansieringsbildet mer sammensatt, men eksternfinansiering er svært viktig både for etablering og drift. I tillegg bidrar brukerbetaling en del til driften i en del infrastrukturer. Brukerbetaling er i størst grad

satt i system ved kjernefasilitetene, og særlig gjelder dette ved MOF. Likevel er det på dette området fortsatt utfordringer blant annet i forhold til å finne gode driftsmodeller, fornuftige/reelle leiesteds kostnader, riktig prisstruktur (bidrag/oppdrag – interne/eksterne) og gode retningslinjer for tilgang. Det ligger spesielle utfordringer knyttet til moms, regelverk for økonomisk aktivitet og til ulikt regelverk for bidrags- og oppdragsforskning som kan vanskeliggjøre infrastruktursamarbeid mellom forskere og forskningsgrupper utenfor UH-sektoren, f.eks. helseforetak og instituttsektoren⁵.

Et viktig prinsipp for nasjonal og europeiske infrastrukturer er å etablere gode retningslinjer for tilgang slik at fasilitetene kan optimalisere sine tjenester og stimulere til økt samarbeid rundt forskning, utvikling, utdanning, undervisning og service. EU kommisjonen har i samarbeid med ESFRI utviklet et dokument «European Charter for Access to Research Infrastructures» som skisserer prinsipp og retningslinjer for tilgang og tilknyttede tjenester av større infrastrukturer (Vedlegg 3).

Hensikten er at dokumentet skal fungere som et referansedokument for institusjoner og enkelt infrastrukturer. På denne måten håper man å bidra til harmonisering av, og økt åpenhet rundt, prosedyrer knyttet til tilgang av infrastrukturer. Hensikten er å bidra til at brukere får tilgang til de beste forskningsinfrastrukturer, uansett hvor de er lokalisert.

Charteret har som målgruppe alle som er ansvarlig for å definere regler for tilgang på infrastrukturer på alle nivå.⁶

For UiB blir det viktig å arbeide fram konkrete tiltak for å bli konkurransedyktige og ha gode rutiner for etablering, drift og oppgraderinger av infrastruktur. En handlingsplan for infrastruktur må ta utgangspunkt i avklaringer rundt lokale og nasjonale retningslinjer på økonomiområdet som forventes å komme i løpet av de neste årene. I tillegg bør det avklares retningslinjer for tilgang og drift som i størst mulig grad legger til rette for å utnytte fortrinn UiB har på infrastrukturuområdet og som kan stimulere til både nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Forslag til vedtak:

IU tar til etterretning universitetsstyrets vedtak rundt etablering av handlingsplan for infrastruktur og vil bidra i det videre arbeidet for å utvikle en slik handlingsplan.

⁵ http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/mange_hindringer_for_godt_samarbeid_om_forskningsinfrastrukt

⁶ https://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=access_ri